

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР БНАУ

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції
АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ
Сучасний розвиток ветеринарної медицини

30 жовтня 2020 року

Біла Церква
2020

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, декан факультету ветеринарної медицини.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук, координатор НТТМ факультету ветеринарної медицини.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділом аспірантури та докторантури.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Сучасний розвиток ветеринарної медицини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня. Білоцерківський НАУ, 2020. 59 с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Айшпур О.Е. Стрептококоз – проблема сучасного свинарства / О.Е. Айшпур, С.А. Ничик, О.А. Тарасов // Тваринництво України. – 2014. – № 7. – С. 87–89.
2. Galina L. Prevalence of various phenotypes of *Streptococcus suis* isolated from swine in the U.S.A. based on the presence of muraminidase-released protein and extracellular factor / L. Galina, U. Vecht, H.J. Wisselink, C. Pijoan // Can. J. Vet. Res. – 1996. – №60. – P. 72–74.
3. Perch B. Serology of capsulated streptococci pathogenic for pigs: six new serotypes of *Streptococcus suis* / B. Perch, K.B. Pedersen, J. Henrichson // J. Clin. Microbiol. – 1983. – № 17. – P. 993–996.
4. Тарасов О.А. Вивчення особливостей поверхневих антигенів збудника стрептококозу свиней (*S. suis*) за культивування *in vitro* / О.А. Тарасов, С.М. Терещенко, М.О. Савченко // Ветеринарна біотехнологія. – 2020. – №36. – С. 166-175.
5. *Streptococcus suis* infection in swine: a retrospective study of 256 cases. Part II. Clinical signs, gross and microscopic lesions, and coexisting microorganisms / R.Y. Reams, L.T. Glickman, D.D. Harrington [et al.] // J. Vet. Diagn. Invest. – 1994 – №6. – P. 326–334.
6. Тарасов О.А. Вивчення імуногенних властивостей штамів *Streptococcus suis*, придатних для виготовлення вакцин та відпрацювання методів контролю імуногенності / О.А. Тарасов, І.А. Зоценко // Ветеринарна біотехнологія. – 2014. – №24. – С. 248–253.
7. Тарасов О.А. Дослідження протективної активності експериментальних зразків емульсин-вакцин проти стрептококову свиней / О.А. Тарасов, В.П. Сапейко // Ветеринарна біотехнологія – 2014. – №24. – С. 254–261.
8. Laemmli U.K. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4 / U.K. Laemmli // Nature. – 1970. – Vol.227 (5259). – P. 680–685.
9. Monitoring of antimicrobial susceptibility of respiratory tract pathogens isolated from diseased cattle and pigs across Europe, 2009–2012: VetPath results / Farid El Garch, Anno de Jong, Shabbir Simjee et al. // Veterinary Microbiology. – 2016. – № 4. – P. 3-12.
10. Suchasni pogljady na stikist' bakterij do antybiotykv / D.M Levkiv'skyj, R.P. Masljanko, R.B. Fljunt, M.S. Romanovych // Naukovyj visnyk LNUVMBT imeni S.Z. G'zhyckogo. – 2011. – Tom.13. – № 2. – S. 166-171.
11. *Streptococcus suis* in employees and the environment of swine slaughterhouses in São Paulo, Brazil: Occurrence, risk factors, serotype distribution, and antimicrobial susceptibility / Taíssa Cook Siqueira Soares, Marcelo Gottschalk, Sonia Lacouture et al. // The Canadian Journal of Veterinary Research. – 2015. – № 79. – P. 279-284.
12. Antimicrobial sensitivity of *Escherichia coli*, *Salmonella* spp., *Pasteurella multocida*, *Streptococcus suis* and *Actinobacillus pleuropneumoniae* isolated from diagnostic samples from large pig breeding farms in Croatia / Boris Habrun, Gordana Kompes, Željko Cvetnić et al. // Veterinarski Arhiv. – 2010. – № 80. – P. 571-583.

УДК 636.2 (477):619:576.895.1

АНТИПОВ А.А., канд. вет. наук

ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук

ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

ГЕЛЬМІНТОФАУНА КОНЕЙ У ГОСПОДАРСТВІ

Встановлено поширення змішаних гельмінтозів шлунково-кишкового каналу коней в ТОВ „Агрофірма “Колос” с. Пустоварівка Сквирського району Київської області. Екстенсивність параскарозної інвазії склала 36,36%, стронгілідозної – 63,64 та стронгілоїдозної – 3,33 %.

Ключові слова. Параскароз, стронгілоїдоз, стронгілоїдоз, екстенсивність інвазії, інтенсивність інвазії.

Актуальність напрямку досліджень. Конярство – важлива галузь сучасного тваринництва, яка останнім часом поступово відроджується. Сучасне конярство – це не лише сільськогосподарський напрямок вирощування коней, але й їх використання задля естетичного задоволення і фізичного виховання людей – як іпотерапія. Крім кінних заводів зростає кількість одноосібних господарств, де коней використовують для власних потреб. Серед 15 порід коней, що розводяться в Україні, найбільш популярними є українська та чистокровна верхова, рисисті породи, а також існує велика кількість робочих коней, яким зазвичай не приділяється належна

увага [1–3]. Збільшення поголів'я створює умови для виникнення інвазійних хвороб, які в останні роки отримали тенденцію до поширення і призводять до зниження працездатності коней та втрати племінних якостей. Особливо тяжко хворіють лошата в перший рік життя. Найбільшої шкоди організму коней завдають мігруючі личинки кишкових нематод, у тому числі личинки параскарид. Тому, першочерговим завданням ветеринарних паразитологів є профілактика гельмінтозів [4, 5].

Результати досліджень багатьох вчених [2, 6, 7] вказують на те, що найпоширенішими паразитами коней в Україні є нематоди, зокрема параскариди (*Parascaris equorum*), кишкові стронгіліди (родина *Strongylidae*) та стронгілоїдеси (*Strongyloides westeri*), які реєструються як моно так і у змішаній інвазії. Значне поширення гельмінтозів коней пояснюється стійкістю інвазійних елементів нематод до умов зовнішнього середовища та можливістю їх мігрувати по рослинах, що може спричинити найімовірніше їх потрапляння до організму хазяїна [8, 9].

Мета роботи. Вивчити гельмінтофауну змішаних гельмінтозів шлунково-кишкового каналу коней у ТОВ „Агрофірма „Колос” с. Пустоварівка Сквирського району Київської області.

Матеріали та методи дослідження. Об'єктом досліджень були коні різних вікових груп господарства ТОВ „Агрофірма „Колос”. З цієї метою від кожної тварини відбирали проби фекалій, в кількості 5 г з прямої кишки і досліджували в лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного аграрного університету за методом Дарлінга в модифікації Г.О. Котельникова та В.М. Хренова із застосуванням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з питомою вагою 1,3. [10] Всього було досліджено 33 тварини.

В скляний стаканчик клали 3 г фекалій і при помішуванні склянкою паличкою додавали порціями воду до об'єму 50 мл. Суміш фільтрували через металеве сито з ячейками 0,5 x 0,5 мм в інший стаканчик і залишали в спокої 5 хвилин. Потім верхній шар рідини зливали, залишаючи осад з надосадовою рідиною в такій кількості, щоб він вмістився у звичайну центрифужну пробірку. Осад добре сколочували, переливали у центри-фужну пробірку і центрифугували 2 хвилини з швидкістю 1500 об/хв. По-тім з центрифужної пробірки надосадову рідину зливали, а до осаду додавали розчин гранульованої аміачної селітри і повторно центрифугували 2 хвилини з швидкістю 1500 об/хв. Поверхневу плівку знімали металеву петлею, струшували 3 краплини на предметне скло і досліджували під мікроскопом.

Основні результати та їх інтерпретація. Лабораторним дослідженням встановлено, що у коней господарства ТОВ „Агрофірма „Колос” були знайдені яйця трьох видів, а саме: параскарид, стронгілід та стронгілоїдесів. Яйця параскарид були круглої форми, великих розмірів і вкриті товстою гладенькою оболонкою з шарами дроблення. Яйця стронгілід – сірого кольору, середніх розмірів, овальної форми з незначною кількістю зародкових клітин. Зовнішня оболонка була гладенька, двоконтурна. Яйця стронгілоїдесів – дрібні, овальної форми з тонкою гладенькою оболонкою і в середині знаходилась сформована личинка.

Дані з поширення змішаних гельмінтозів шлунково-кишкового каналу коней у господарстві наведено в таблиці 1.

Як видно з таблиці, у коней частіше реєстрували стронгілідози, ЕІ становила 63,64 % та параскариди – ЕІ становила 36,36 %. Найменше було враження коней стронгілоїдесами – ЕІ – 3,33 %. Частіше збудників гельмінтозів виявляли у вигляді моноінвазії – 52,17 % випадків, і лише 47,83 % – у вигляді змішаної.

Таблиця 1 – Зараженість коней господарства ТОВ „Агрофірма „Колос”

Види гельмінтів	Досліджено коней, гол.	Вільних коней від гельмінтів, гол.	Виявлено уражених коней, гол.	Екстенсивність інвазії, у проц.
параскариди	33	21	12	36,36
стронгіліди	33	12	21	63,64
стронгілоїдеси	33	32	1	3,33

Отже, отримані дані свідчать про те, що проблема існує і необхідно проводити регулярні моніторингові дослідження на паразитози коней в даному господарстві, що дозволить покращити паразитологічну ситуацію стосовно основних видів гельмінтів та розробляти ефективні й довготривалі програми контролю.

Висновки: 1. ТОВ „Агрофірма „Колос” с. Пустоварівка Сквирського району Київської області являється неблагополучною щодо шлунково-кишкових нематодозів, а саме параскарозу, стронгілідозу та стронгілоїдозу.

2. Екстенсивність стронгілідозної інвазії була найбільшою і становила 63,64 %. Меншою була ураженість тварин параскаридами, ЕІ становила 36,36 %. Найменше було враження коней стронгілоїдесами – ЕІ – 3,33 %.

3. Частіше збудників гельмінтозів виявляли у вигляді моноінвазії – 52,17 % випадків, і лише 47,83 % – у вигляді змішаної.

Отримані дані вказують на необхідність проведення регулярних моніторингових досліджень паразитозів коней в господарстві.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гнап Л., Талаєва О. III Міжнародний семінар з проблем ветеринарії у конярстві // Ветеринарна медицина України. – 2001. – №12. – С. 9.
2. Кузьміна Т.В., Винярска А.В., Стибель В.В та ін. Паразити коней у західному регіоні України // Ветеринарна медицина України. – 2010. – №12. – С. 14–17.
3. Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В.І., Ярова К. М. Розповсюдження змішаних нематодозів коней. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: мат. IV Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 14-15 лют. 2019 р. Полтава: ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”, 2019. С. 51-53.
4. Бахур Т.І. Порівняльна ефективність антигельмінтних препаратів для лікування коней за стронгілідозу / Т. І. Бахур, А. А. Антіпов, В. П. Гончаренко, Л. П. Артеменко, Н. В. Авраменко, Л. М. Соловійова, Н. В. Козій, В. С. Шаганенко, Р. В. Підборська // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць. – В. 35. – Ч. 2. – Т. 2. Ветеринарні науки. – С.27-31.
5. Погорілий В.Д. У боротьбі з гельмінтозами // Ветеринарна медицина України. – 2009. – №7. – С. 16.
6. Паразитарні хвороби коней / В. В. Столюк, Н. В. Березовенко, А. С. Осьмак // Ветеринарна практика. – 2013. – № 12. – С. 24-29.
7. Порівняльна ефективність антигельмінтиків за змішаної нематодозної інвазії коней / А.А. Антіпов, Т.І. Бахур, В.П. Гончаренко та ін. // Матеріали VI Міжнарод. научно-практ. конф. “Science, society, education: Topical issues and development prospects” (10–12 мая 2020 г.). – Харьков, 2020. – С.76–81.
8. Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В.І., Ярова К. М. Лікування коней за змішаної нематодозної інвазії. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: мат. IV Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 14-15 лют. 2019 р. Полтава: ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”, 2019. С. 54-56.
9. Кузьміна Т.А. Применение метода диагностической дегельминтизации для изучения кишечных гельминтозов лошадей/ Т.А. Кузьмина, В.А. Харченко, А.И. Старовир, Г.М. Двойнос //Вестник зоологи. – 2004. №38(5).-С. 67-70.
10. Порівняльна ефективність копроовоскопічних методів діагностики за трихуросу собак / С.М. Баб'юк, К.В. Волкова, В.С. Шаганенко, А.А. Антіпов // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. " Актуальні проблеми ветеринарної медицини" (БНАУ, 15 квітня 2020 р.). - Біла Церква, 2020. - С.76–79.

ЗМІСТ

Секція: ПРОБЛЕМИ НЕІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН

Бондаренко Л.В. Профілактика шлунково-кишкових захворювань поросят при відлученні за використання пробіотику.....	3
Бевз О.С., Мельниченко А.П. Вивчення дисципліни «Цитологія, гістологія та ембріологія» в умовах дистанційного навчання.....	4
Вовкотруб Н.В. Оцінка показників залишкового нітрогену за змін тиреоїдного профілю у високопродуктивних корів.....	6
Євстафієва Ю.М., Бучковська В.І. Етологічні особливості сну тварин.....	8
Козій Н.В., Рубленко С.В., Козій В.І. Особливості використання атіпамезолу для реверсії седативної дії агоністів α_2 -адренорецепторів.....	11
Козій В.І., Ніщененко М.П., Шмаюн С.С., Порошинська О.А., Стовбецька Л.С., Ємельяненко А.А., Кондратюк Я.Р. Ефективність амітриптиліну за компульсивних розладів поведінки у собак.....	11
Мостовий Є.В., Головаха В.І. Зміни показників кислотно-основного балансу у крові собак за хронічної ниркової недостатності.....	12
Мельник А.Ю. Білковий обмін та функціональний стан печінки у курчат-бройлерів за використання препарату Абетка для тварин.....	14
Порошинська О.А., Шмаюн С.С. Вплив пренатального стресу у свиноматок на ріст та розвиток поросят.....	16
Сакара В.С., Мельник А.Ю. Вплив лізинатів та пантотенатів цинку на обмін мікроелементів в організмі курчат-бройлерів.....	17
Чорнозуб М.П., Козій В.І., Ємельяненко О.В. Окремі аспекти етіології хвороб ратиць у свиней.....	19
Папченко І.В., Антіпов А.А., Гончаренко В.П. Випадок загибелі страуса.....	21

Секція: ПРОБЛЕМИ ЗАРАЗНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН

Авраменко Н.В., Шаганенко Р.В., Шаганенко В.С. Порівняльна ефективність різних форм препаратів групи бензimidазолу за кишкових нематодозів свиней.....	24
Андрійчук А.В., Зоценко В.М., Рубленко І.О., Островський Д.М., Тарануха С.І. Ураження качанів кукурудзи т-2, f-2 токсинами та доном у польових умовах.....	25
Букалова Н.В., Богатко Н.М., Лясота В.П., Приліпко Т.М. Експресні методи ідентифікації якості баранини та козлятини.....	27
Джміль В.І. Моніторинг та лікування лернеозу у коропів, що вирощувалися у нагульному ставку ТОВ «Рокитнянський рибгосп» в період 2019 року.....	29
Жуковський М.О., Недосєков В.В. Нові підходи до фінансування протиєпізоотичних заходів. Приклад країн ЄС.....	30
Зоценко В.М., Рубленко І.О., Андрійчук А.В., Островський Д.М., Тарануха С.І. Коригування імунного захисту організму пробіотиками.....	32
Корнієнко Л. М. Моніторинг епізоотичної ситуації з африканської чуми свиней в Україні та практичні поради власникам щодо запровадження біобезпеки у свинарських господарствах.....	34
Маковська І.Ф., Кеппл О. Особливості біобезпеки та біозахисту на тваринницьких фермах.....	36
Марченко Н.В., Лиманська О.Ю., Болотін В.І. Застосування вітчизняної системи індикації ДНК <i>B. ovis</i> у біологічному матеріалі за допомогою ПЛР у режимі реального часу.....	38

Москаленко Л.О., Недосеков В.В., Галат М.В. Оцінка прийнятності заходів боротьби з африканською чумою свиней (АЧС) серед фермерів в Естонії методом фокус груп.....	40
Островський Д.М., Рубленко І.О., Зоценко В.М., Андрійчук А.В., Тарануха С.І. Мікроскопічні гриби зерна пшениці зони Полісся.....	41
Рубленко І.О., Зоценко В.М., Андрійчук А.В., Тарануха С.І., Островський Д.М. Визначення чутливості польового ізоляту <i>Klebsiella pneumoniae</i> до антибіотиків та антибактеріальних речовин.....	43
Сайченко І.В., Головаха В.І., Антіпов А.А. Гематологічні зміни у собак за ураження трихурозом різного ступеня тяжкості.....	45
Соловйова Л.М., Лігоміна І.П. Клінічні та гематологічні показники за дипілідіозу котів.....	47
Хіцька О.А. Контроль м'ясних продуктів в умовах супермаркету.....	49
Царенко Т.М., Ярчук Б.М., Довгаль О.В., Шульга П.Г. Застосування полімеразної ланцюгової реакції у системі забезпечення стійкого благополуччя стада великої рогатої худоби щодо лейкозу.....	50
Савченко М.О., Білик С.А., Новік О.В. Особливості поверхневих антигенів <i>Streptococcus suis</i> за культивування in vitro.....	53
Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Шаганенко В.С. Гельмінтофауна коней у господарстві.....	55